

Samenvatting

Per 1 januari a.s. start de aangepaste inzameling van Groente-, Fruit- en Tuinafval. Twee onderwerpen verdienen nog aandacht: privacy-aspecten rond containermanagement en aantallen inzamelmiddelen die per inzamelronde aangeboden kunnen worden.

Tegelijkertijd met de veranderingen in inzameling worden de inzamelmiddelen (emmers en containers) door Stadsbeheer bechipt, met name om bedrijfsvoeringstechnische redenen. De chips zullen pas worden gebruikt nadat aan de voorwaarden van de AVG (algemene verordening gegevensbescherming) is voldaan. Richting raad wordt een voorstel voorbereid, zodat de raad de voor het gebruik noodzakelijke besluiten kan nemen.

Verreweg de meeste adressen bieden één of twee GFT-inzamelmiddelen aan (formeel mag één emmer of twee containers per inzamelronde aangeboden worden). Er is echter sprake van een geringe hoeveelheid adressen waarbij meer dan twee inzamelmiddelen worden aangeboden. Dat laatste willen we formeel regelen, waarbij het uitgangspunt is dat meer dan twee inzamelmiddelen mogelijk is omdat méér aanbod van GFT past bij het gemeentelijke afvalbeleid.

Beslispunten

1. Instemmen met de lijn en het proces m.b.t. privacy-aspecten:
 - a. Enkel gebruik maken van de ingebouwde chips als aan de AVG-voorwaarden is voldaan.
 - b. Aan de raad op korte termijn een raadsvoorstel voorleggen over de AVG-aspecten.
2. Instemmen met de lijn en het proces met betrekking tot aantallen GFT-inzamelmiddelen die per inzamelronde aangeboden mogen worden:
 - a. De mogelijkheid bieden voor het aanbieden van meer dan twee inzamelmiddelen per adres. Wel contact opnemen met aanvragers of - gezien het verhoogde serviceniveau van GFT-inzameling per 1 januari aanstaande – het aanbieden van meer dan twee inzamelmiddelen reëel is.
 - b. Bij meer dan twee inzamelmiddelen de prijs voor het extra inzamelmiddel en de bezorging in rekening brengen (€ 45,00 voor een GFT-container, € 35,00 voor een GFT-emmer). Daar waar al bestaande inzamelmiddelen - bovenop de twee reguliere inzamelmiddelen - aanwezig zijn, hoeft die prijs niet betaald te worden.
 - c. Betreffende adressen dienen een reguliere aanslag afvalstoffenheffing/reinigings-recht te krijgen. Waar om het aanbieden van extra inzamelmiddelen per inzamelronde wordt gevraagd

door adressen waar dat nog niet het geval is, worden die ingezameld vanaf het moment dat afvalstoffenheffing/reinigingsrecht wordt opgelegd. In die gevallen waar een dergelijke oplegging niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat het geen WOZ-object betreft), wordt door Stadsbeheer een maatwerkoplossing nagestreefd die fiscaal en juridisch houdbaar is.

- d. Het bovenstaande ad 2a, 2b en 2c wordt – met uitzondering van laatstgenoemde maatwerkregeling – opgenomen in het Uitvoeringsbesluit 2020 van de afvalstoffenheffing, die per 1 januari a.s. zal worden aangepast. Bij adressen waar maatwerk aan de orde is worden geen nieuwe aanvragen in behandeling genomen totdat de maatwerkregeling is uitgewerkt en vastgesteld (bij die adressen zal vooralsnog, tot de maatwerkregeling van kracht is, wél nog inzameling van bestaande inzamelmiddelen plaatsvinden).

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 17 december 2019:

Conform.

Collegevoorstel

1. Aanleiding

Als onderdeel van “Maastricht Afvalloos 2030” wordt per 1 januari 2020 een uitgebreidere huis-aan-huis inzameling van GFT (Groente-, Fruit- en Tuinafval) ingevoerd. De voorbereidingen voor die aangepaste inzameling door Stadsbeheer liggen op schema.

In deze collegenota wordt een tweetal zaken belicht die aandacht vragen: privacy-aspecten van containermanagement en aantallen aan te bieden inzamelmiddelen.

2. Context

De raad is op 11 september j.l. geïnformeerd over een gefaseerde invoering van het raadsbesluit over “Maastricht Afvalloos 2030” van 29 januari van dit jaar. Als eerste wordt ingezet op een aanpak die de grootste meerwaarde heeft voor de beleidsdoelstellingen van de raad: serviceverhoging wat betreft het inzamelen van GFT. In een latere fase wordt gekeken naar de invoering van aangepaste inzameling voor de andere afvalstromen waarover de raad besluiten heeft genomen: luiers en incontinentiemateriaal, textiel en elektrische apparaten, grof huishoudelijk afval en restafval. Stadsbeheer heeft de invoering van containermanagement qua invoering gekoppeld aan de aanpassing van de GFT-inzameling.

Twee onderdelen verdienen specifieke aandacht: privacy-aspecten rondom containermanagement en de aantallen aan te bieden GFT-emmers en GFT-containers per inzamelronde.

3. Gewenste situatie

Privacy-aspecten:

Aan de invoering van de aangepaste GFT-inzameling is door Stadsbeheer containermanagement gekoppeld. Dat is een gangbare methodiek: bijna alle gemeentelijke inzameldiensten en reinigingsdiensten passen containermanagement toe, m.n. vanuit bedrijfsvoeringsmotieven. Het is ook logisch om de invoering te koppelen aan de geplande aanpassing van de GFT-inzameling: op dat moment worden er veel nieuwe inzamelmiddelen (m.n. GFT-emmers) uitgezet.

In het geval van Maastricht houdt het containermanagement in het inbouwen van een chip in de nieuwe en bestaande GFT-emmers en GFT-containers, met als doel gegevens te verzamelen ten behoeve van:

1. Containerbeheer: onder andere weten op welk adres hoeveel en welke inzamelmiddelen zijn uitgegeven.
2. Routeoptimalisatie: onder andere een qua bedrijfsvoering en arbo-normen zo optimaal mogelijke inzamelroute bepalen.

3. Fiscale en financiële aspecten: onder andere enkel ledigen van inzamelmiddelen bij adressen die een aanslag afvalstoffenheffing/reinigingsrecht hebben ontvangen.
4. Beleid: onder andere op wijkniveau of qua woningtype (hoogbouw-laagbouw) monitoren of de beleidsdoelstellingen (meer GFT - minder restafval) worden gehaald.
5. Handhaving: onder andere het kunnen aanspreken (preventief of repressief) van aanbieders indien sprake is van verkeerd aanbieden van afval.

Op het voorgenomen containermanagement is de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) van toepassing. Die schrijft voor dat, ter bescherming van de privacy, aan het verzamelen en gebruiken van bepaalde gegevens voorwaarden zijn verbonden. Daarbij gaat het onder andere om het goed omschrijven van en communiceren over de doelen van het gegevensgebruik en het reguleren van het gebruik van de gegevens. Voordat gebruik gemaakt kan worden van de chips in de GFT-inzamelmiddelen dient aan de AVG-voorwaarden voldaan te worden.

Stadsbeheer is bezig, met externe gespecialiseerde hulp, om alle AVG-voorwaarden in te vullen. Dit zal worden vastgelegd in een raadsvoorstel annex aangepaste afvalstoffenverordening. Dat voorstel wordt zo spoedig mogelijk in 2020 aan de raad voorgelegd. Tot die tijd wordt wél ingezameld met het nieuwe GFT-inzamelsysteem, maar zullen de chips nog níet gebruikt worden voor de beoogde doelen.

Aantallen aan te bieden inzamelmiddelen:

Stadsbeheer haalt bij ongeveer 60.000 adressen GFT op. Standaard bestaat de mogelijkheid om per adres per inzamelronde maximaal één GFT-emmer of maximaal twee GFT-containers aan te bieden (met name wegens bedrijfsvoeringsaspecten: routebepaling, arbonormen voor beladers, etc.).

Bij een beperkt aantal adressen is sprake van in de tijd ontstane uitzonderingsgevallen, waarbij méér dan de formeel toegestane inzamelmiddelen per inzamelronde worden aangeboden. Dat betreft individuele huishoudens met bv. een grote tuin (naar schatting in totaal enkele tientallen emmers/containers), maar ook locaties waar veel GFT vrijkomt als volkstuincomplexen, kerkhoven, scholen, buurthuizen, scholen, etc. (naar schatting in totaal enkele honderden emmers/containers). Omdat zowel over de uitgifte als over de inzameling van de GFT-inzamelmiddelen geen betrouwbare en langjarige gegevens bestaan, bestaat hier geen precies zicht op. Ook is niet bekend of in álle gevallen sprake is van het opleggen van afvalstoffenheffing/reinigingsrecht. Zie ook de hierboven genoemde redenen voor de invoering van containermanagement.

Hoewel het op het totaal aan GFT-inzameladressen naar verwachting slechts om beperkte aantallen gaat, verdienen ze toch aandacht en regulering. Enerzijds om reeds ontstane situaties waar mogelijk/reëel voor onze inwoners te faciliteren, anderzijds om te zorgen voor een heldere regeling waarbij zicht op uitgezette inzamelmiddelen en betaling voor diensten gewaarborgd is. Beleidsmatig uitgangspunt daarbij is – passend bij het raadsbesluit inzake “Afvalloos Maastricht 2030” – dat gescheiden inzameling van GFT zoveel mogelijk gefaciliteerd wordt. Meer GFT betekent namelijk meer recycling en minder restafval dat verbrand wordt (= verlies aan waardevolle grondstoffen).

Voorgesteld wordt de volgende lijn te hanteren voor adressen die meer dan de nu toegestane inzamelmiddelen per inzamelronde willen aanbieden:

- Uitgangspunt is dat adressen meer dan twee GFT-inzamelmiddelen kunnen krijgen en aanbieden.
- Als een adres vraagt om méér dan twee GFT-inzamelmiddelen (emmers en/of containers), zal Stadsbeheer contact opnemen met de aanvrager en wijzen op de serviceverhoging van GFT-inzameling per 1 januari aanstaande: bij laagbouw wordt er wekelijks ingezameld in plaats van tweewekelijks - bij hoogbouw was dat al wekelijks - en het is toegestaan wekelijks gebundeld snoeiafval naast de emmer/container aan te bieden (daarnaast was en blijft het toegestaan om grof tuinafval gratis aan te leveren bij de regionale milieuparken en bestaan er ook mogelijkheden om zelf te composteren). Als de aanvrager ondanks de serviceverhoging en andere mogelijkheden zijn aanvraag overeind houdt, zullen de extra inzamelmiddelen worden geleverd.
- Bij het betreffende adres wordt, ook bij het aanbieden van méér dan twee GFT-inzamelmiddelen per inzamelronde, slechts één keer Afvalstoffenheffing of Reinigingsrecht opgelegd. Er is dus geen sprake van extra jaarlijkse kosten bij meeraanbod van GFT. Dat zou ook niet passen bij het gemeentelijke uitgangspunt van “diftar”(gedifferentieerde tarieven): aanbieden van ongescheiden, te verbranden afval extra financieel belasten en aanbieden van gescheiden recyclebaar afval gratis houden (in beide gevallen dienen aanbieders wel voor de algemene kosten afvalstoffenheffing/reinigingsrecht te betalen).
- Het adres dient voor de extra GFT-inzamelmiddelen (boven de twee) eenmalig de kostprijs voor de inzamelmiddelen inclusief bezorging te betalen (€ 35,00 voor een GFT-emmer, € 45,00 voor een GFT-container). Adressen die al extra containers in het bezit hebben, hoeven daar niet extra voor te betalen.
- Extra GFT-inzamelmiddelen worden, net als de reguliere GFT-inzamelmiddelen, bechipt. Als hierboven omschreven, vindt gebruik van die chip voor de beoogde doeleinden pas plaats als aan de AVG-voorwaarden is voldaan.

- Betreffende adressen dienen een reguliere aanslag afvalstoffenheffing/reinigingsrecht te krijgen. Waar om het aanbieden van extra inzamelmiddelen per inzamelronde wordt gevraagd door adressen waar dat nog niet het geval is, worden die ingezameld vanaf het moment dat afvalstoffenheffing/reinigingsrecht wordt opgelegd. In die gevallen waar een dergelijke oplegging niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat het geen WOZ-object betreft; mogelijk een deel van de volkstuincomplexen en kerkhoven), wordt door Stadsbeheer een maatwerkoplossing nagestreefd die fiscaal en juridisch houdbaar is.

Bovenstaande regeling inzake aantallen inzamelmiddelen wordt – met uitzondering van laatstgenoemde maatwerkregeling – opgenomen in het Uitvoeringsbesluit 2020 van de afvalstoffenheffing, die per 1 januari a.s. zal worden aangepast. Bij adressen waar maatwerk aan de orde is worden geen nieuwe aanvragen in behandeling genomen totdat de maatwerkregeling is uitgewerkt en vastgesteld (bij die adressen zal vooralsnog, tot de maatwerkregeling van kracht is, wél nog inzameling van bestaande inzamelmiddelen plaatsvinden).

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Het bevorderen van GFT-inzameling past bij het gemeentelijke afvalbeleid en bevordert in zijn algemeenheid duurzaamheid.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7. Informatiemanagement en automatisering

Voor de bechipping wordt een systeem opgebouwd, dat zoals vermeld aan de voorwaarden van de AVG dient te voldoen.

8. Financiën

Kosten voor de nieuwe inzameling (inclusief inzamelmiddelen) en voor het containermanagement zijn voorzien in de vastgestelde begroting 2020.

Het voorgestelde verruimen van het aantal inzamelmiddelen dat per adres per inzamelronde kan worden aangeboden, kan mogelijk tot consequentie hebben:

- dat het inzamelen duurder wordt en/of dat inzamelroutes aangepast moeten worden (dat ligt onder andere aan de invloed op het totaal aantal inzamelmiddelen en het aantal inzamelmiddelen per route dat aangeboden wordt).
- dat er – specifiek wat betreft de Tuinfractie van het GFT – een verschuiving in aanbod zal plaatsvinden van het zelf brengen naar de regionale milieuparken naar het laten ophalen aan huis. Ook dat kan (kosten- danwel efficiëntie-)consequenties hebben, zowel bij de huis-aan-huisinzameling als bij de regionale milieuparken.

Wegens het ontbreken van afdoende bedrijfsvoeringsgegevens uit het verleden en omdat moeilijk in te schatten is hoeveel adressen van de verruiming daadwerkelijk gebruik zullen maken, zijn de effecten op voorhand moeilijk in te schatten. We zullen wel pogen de effecten zo goed als mogelijk te monitoren en dat na een jaar evalueren.

9. Aanbestedingen

Waar aan de orde zullen de geldende aanbestedingsregels worden gevolgd.

10. Participatie tot heden

Niet van toepassing.

In het kader van de AVG zullen de aanbieders van GFT-afval geïnformeerd worden over onder andere de doelen van de bechipping en het gebruik van de gegevens.

11. Voorstel

1. Instemmen met de lijn en het proces m.b.t. privacy-aspecten:
 - a. Enkel gebruik maken van de ingebouwde chips als aan de AVG-voorwaarden is voldaan.
 - b. Aan de raad op korte termijn een raadsvoorstel voorleggen over de AVG-aspecten.
2. Instemmen met de lijn en het proces met betrekking tot aantallen GFT-inzamelmiddelen die per inzamelronde aangeboden mogen worden:
 - c. De mogelijkheid bieden voor het aanbieden van meer dan twee inzamelmiddelen per adres. Wel contact opnemen met aanvragers of - gezien het verhoogde serviceniveau van GFT-inzameling per 1 januari aanstaande – het aanbieden van meer dan twee inzamelmiddelen reëel is.
 - d. Bij meer dan twee inzamelmiddelen de prijs voor het extra inzamelmiddel en de bezorging in rekening brengen (€ 45,00 voor een GFT-container, € 35,00 voor een GFT-emmer). Daar waar al bestaande inzamelmiddelen - bovenop de twee reguliere inzamelmiddelen - aanwezig zijn, hoeft die prijs niet betaald te worden.

- e. Betreffende adressen dienen een reguliere aanslag afvalstoffenheffing/reinigings-recht te krijgen. Waar om het aanbieden van extra inzamelmiddelen per inzamelronde wordt gevraagd door adressen waar dat nog niet het geval is, worden die ingezameld vanaf het moment dat afvalstoffenheffing/reinigingsrecht wordt opgelegd. In die gevallen waar een dergelijke oplegging niet mogelijk is (bijvoorbeeld omdat het geen WOZ-object betreft), wordt door Stadsbeheer een maatwerkoplossing nagestreefd die fiscaal en juridisch houdbaar is.
- f. Het bovenstaande ad 2a, 2b en 2c wordt – met uitzondering van laatstgenoemde maatwerkregeling – opgenomen in het Uitvoeringsbesluit 2020 van de afvalstoffenheffing, die per 1 januari a.s. zal worden aangepast. Bij adressen waar maatwerk aan de orde is worden geen nieuwe aanvragen in behandeling genomen totdat de maatwerkregeling is uitgewerkt en vastgesteld (bij die adressen zal vooralsnog, tot de maatwerkregeling van kracht is, wél nog inzameling van bestaande inzamelmiddelen plaatsvinden).

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Per 1 januari a.s. zal de aangepaste GFT-inzameling worden ingevoerd.

Gebruik van de chips voor de beoogde doelen zal pas plaatsvinden nadat aan de AVG-voorwaarden is voldaan.

In het Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening 2020 zal het hebben van meer dan twee inzamelmiddelen per adres worden geregeld.

Maatwerk voor adressen met meer dan twee containers die niet kunnen worden bediend via afvalstoffenheffing/reinigingsrecht zal door Stadsbeheer worden ontwikkeld.